

Gods woede:

zie Openb. 14.

Johannes ziet "IN" de hemel. evn tw/| ouvrnw/| andere vertaling aan de hemel.

Rook uit de heerlijkheid Gods zie het vuur van Gods oordeel.

De lijn van JHWH's toorn.

Am 6:3vv.

3 Wee jullie die denken dat de onheilsdag nog ver is en die zelf de heerschappij van het geweld dichterbij brengen. 4 Jullie liggen maar op je ivoren bedden, hangen op je divans, eten lammeren uit de kudde en kalveren uit de stal. 5 Luidkeels zingen jullie bij de harp, en jullie denken te spelen als David zelf. 6 Uit grote schalen drinken jullie wijn, en met de beste olie wrijven jullie je in, maar jullie lijden er niet onder dat Jozefs volk ten onder gaat. 7 Daarom gaan jullie nu als eersten in ballingschap; het gefeest en geluier is voorbij.

8 Dit zweert God, de HEER, bij zichzelf – zo spreekt de HEER, de God van de hemelse machten: Ik heb een afschuw van de hoogmoed van Jakobs volk, ik heb een afkeer van zijn burchten. Daarom zal ik Samaria en al zijn inwoners aan de vijand uitleveren, 9 en als er in een huis nog tien mensen overblijven, zullen zij sterven. 10 Als iemand dan het lichaam van zijn verwant uit dat huis wegdraagt om het te verbranden, zal hij vragen aan degene die nog binnen is: 'Is daar bij jou nog iemand over?' 'Nee,' zal deze dan zeggen, 'maar wees toch stil, en noem de naam van de HEER niet!' 11 De HEER hoeft immers maar een bevel te geven, of alle huizen, groot en klein, zullen tot puin worden geslagen.

12 Rennen paarden ooit over rotsen of wordt daar met runderen geploegd? En toch veranderen jullie het recht in gif, de vruchten van de gerechtigheid in alsem. 13 Jullie verheugen je over de verovering van Lo-Debar, en jullie zeggen dat je op eigen kracht Karnaim ingenomen hebt. 14 Maar ik zal een volk op jullie afsturen, Israëlieten, – spreekt de HEER, de God van de hemelse machten – dat jullie in heel het land zal onderdrukken, vanaf Lebo-Hamat tot aan de wadi Araba.

De roek

De roek in de tempel ontnam het zicht. Wie in het kwaad verstrengeld geraakt verstart en ziet het goede niet meer. Dat is geen wraak van JHWH. Dat de gang van zaken.

De Zevende Trompet.

De zevende trompet wordt ook de derde wee genoemd! Waarom? Omdat het ook de zeven laatste plagen zal aankondigen! Dit is een zeer krachtige vervulling van de dag van Gods toorn en oordeel over opstandige volken. In 14 werd de eindtijd als **tarwe- en druivenoogst** geschetst. Nu komt én de beloning voor de standvastigheid, maar tevens de rechtvaardige liefde, de solaire liefde, de HEERlijke liefde, JHWH's trouw: **Glazen zee**

Puur Goddelijk. Er is geen onrecht, geweld, kwaad. Gezuiverd door het vuur Hebr. 12:29. Ook de Egyptenaren hadden willen gered worden, maar. JHWH wilde met Zijn Volk meegaan

Het vuur van het oordeel: Amos 7:4-6 waar JHWH het tegen heeft, zie rand.; Zefania 1: 18; 18 Goud noch zilver kan hen redden – als de toorn van de HEER hen treft, – als het vuur van zijn woede de aarde verteert – en hij al haar bewoners een gruwelijk einde bereidt. Hand. 2:19-21 19 Ik zal wonderen doen verschijnen aan de hemel boven en tekenen geven op de aarde beneden, bloed en **vuur en rook**. 20 De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed voordat de grote, stralende dag van de Heer komt. 21 Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept worden gered.'; 1 Kor. 3:13 13 van ieders werk zal duidelijk worden wat het waard is. Op de dag van het oordeel zal dat blijken, want dan zal het door vuur aan het licht worden gebracht. **Het vuur zal laten zien wat ieders werk waard is.** 14 Wanneer iemands bouwwerk blijft staan, zal hij worden beloond. 15 Wanneer het verbrandt, zal hij daarvoor de prijs betalen; hijzelf zal echter worden gered, maar door het vuur heen. ; 2 Tes. 1: 6 God is inderdaad rechtvaardig: hij zal uw onderdrukkers straffen met onderdrukking 7-8 en u, die nu onderdrukt wordt, samen met ons van alle last bevrijden wanneer Jezus, de Heer, vanuit de hemel verschijnt. Dan komt hij **in een vlammend vuur** en omringd door engelen, door wie hij zijn macht manifesteert; dan straft hij hen die God niet erkennen en het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen; Hebr. 10: 27; 26 Wanneer we willens en wetens blijven zondigen nadat we de waarheid hebben leren kennen, is er geen enkel offer voor de zonden meer mogelijk, 27 en kunnen we niet anders dan huiverend wachten **op het oordeel en op het vuur** dat de tegenstanders gretig zal verslinden. 12: 29; 28 Laten we daarom het onwankelbare koninkrijk in dankbaarheid aanvaarden, om God zo te dienen dat hij er behagen in schept, met eerbied en ontzag. 29 Onze God is een verterend vuur! 2 Petr. 3:10;. 9 De Heer is niet traag met het nakomen van zijn belofte, zoals sommigen menen; hij heeft alleen maar geduld met u, omdat hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat. 10 De dag van de Heer zal komen als een dief. De hemelsferen zullen die dag met luid gedreun vergaan, de elementen gaan in vlammen op, de aarde wordt blootgelegd en alles wat daarop gedaan is komt aan het licht. De andere vertaling is *wordt platgebrand*.

De overwinnaars zingen zoals de Israëlieten aan de Schelfzee. Kol 3: 16: . 16 Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft

Openb. 15

Openbaringen 15: HET LIED VAN DE OVERWINNAARS

1 Ik zag **in** de hemel opnieuw een indrukwekkend, wonderbaarlijk teken: het waren **zeven engelen** met de zeven laatste **plagen**, waarmee aan **Gods woede** een einde komt. 2 Toen zag ik iets als **een zee van glas**, vermengd met vuur. Op de **glazen zee** stonden zij die het beest, zijn beeld en het getal van zijn naam hadden overwonnen. Ze hadden lieren om daarop te spelen voor God. 3 Ze zongen het lied van Gods dienaar Mozes en het lied van het lam:

'Groot en wonderbaarlijk zijn uw werken, Heer, onze God, Almachtige, rechtvaardig en betrouwbaar is uw bestuur, vorst van de volken.

4 Wie zou u, Heer, niet vereren, uw naam niet prijzen?

Want u alleen bent heilig.

Alle volken zullen komen en zich voor u neerbuigen,

want uw rechtvaardige daden zijn geopenbaard.'

Het lied van het Lam

Om de geest van de Joodse spiritualiteit door te denken is het goed de tekst te lezen op de achtergrond van de psalmspiritualiteit, die op de achtergrond van deze zang meespeelt.

Psalm 90

7 Wij komen om door uw toorn, door uw woede bezwijken wij. 8 U hebt onze zonden vóór u geleid, onze geheime onthuld in het licht van uw gelaat. 9 Al onze dagen gaan heen door uw woede, wij beëindigen onze jaren in een zucht. 10 Zeventig jaar duren onze dagen, of tachtig als wij sterk zijn. Het beste daarvan is moeite en leed, het gaat snel voorbij en wij vliegen heen. 11 Wie kent de kracht van uw toorn, wie vreest oprecht uw woede? 12 Leer ons zo onze dagen te tellen dat wijsheid ons hart vervult. 13 Keer u tot ons, HEER – hoe lang nog? Ontferm u over uw dienaren. 14 Vervul ons in de morgen met uw liefde, laat ons van blijdschap juichen, al onze dagen. 15 Geef ons vreugde, vergoed de dagen dat u ons kwelde, de jaren dat wij ellende doorstonden. 16 Toon uw daden aan uw dienaren, maak uw glorie bekend aan hun kinderen. 17 Laat ons uw genade zien, Heer, onze God. Bevestig het werk van onze handen, het werk van onze handen, bevestig dat.

Plagen

We zijn de traditionele voorstelling gewoon. De Egyptenaren waren door JHWH geplaagd totdat ze.. toegeven.

Deze voorstelling zit al te sterk in de voorstelling alsof JHWH chantage pleegt, alsof Hij als een nukkig kind zijn *onderdanen* plaagt tot ze over de brug komen.

Er zal altijd een spanning zijn tussen de **letterlijke** uitleg waar men bv. Voor de dood van de eerstgeborenen in Egypte probeert te verklaren in de zin van deze uitleg: Er was na al de voorgaande *plagen* hongersnood en de graanschuren werden geopend (cf. de geschiedenis van Jozef) en dat dit een taak was van de oudste zoon van een gezin. Als graan langere tijd opgeslagen ligt, dan ontstaat op de bovenste laag een giftige schimmel (*Mycotoxinen*), deze oudste kinderen zouden hiermee als eersten in aanraking komen en binnen een paar dagen sterven. De eerstgeborenen van het vee zouden als eerste deze giftige granen uit de bovenste laag eten en er ook aan sterven. De overige mensen en vee zouden vervolgens het onbesmette graan eten wat onder de besmette bovenste laag lag. Maar dat is zoeken. De andere verklaring neemt aan dat er een doodsengel werkelijk van deur tot deur ging en mensen trof.

Uiteindelijk komt men uit op de boodschap **JHWH weet wat Hij wil**. Dat wist Hij in Egypte en dat weet Hij hic et nunc.

De plagen die op Egypte vielen waren vlak voordat God het volk van Israel uit slavernij bevrijdde. De zeven plagen die in de eindtijd zullen plaatsvinden, wanneer dat ook mag gebeuren gaan over het geestelijke Israël. Over Gods volk dat **uiteindelijk** bevrijd zal worden uit de slavernij van de zonde. In Openbaringen staat namelijk dat alle plagen zullen gebeuren *binnen een dag*.

Een **plaag** zn. 'ramp, onheil, iets onaangenaams' Mnl. *plage* 'ramp, door God gezonden onheil, kwelling', *God sal up di doen risen plagen* 'God zal onheil over u doen komen', ook 'door een ander toegebrachte ellende of krenking' in *plaghe*. *Van bedrieghers ... Ende van meneghen wikelare* 'ellende, veroorzaakt door bedriegers en door vele waarzeggers' [1285; VMNW]; vnl. *plage, plaeg* 'iets onaangenaams' in *Laerduncktheyt is een plage voor de jonckheyt* [1635; iWNT].

Ontleend aan **Laatlattij** *plaga* 'pest, dodelijke epidemie', betekenisuitbreiding van Latijn *plāga* 'slag, stoot; ongeluk, verlies'. Latijn *plāga* is misschien ontleend aan Dorisch-Grieks *plāgá* 'slag, wond', naast Attisch-Grieks *πληγη*, een afleiding van *het ww.* 'slaan, stoten'. Mogelijk, en vanwege de vroege attestatie waarschijnlijker, is *plāga* een Latijnse afleiding van de wortel van *plangere* 'slaan'. Beide woorden gaan terug op de wortel pie. **pleh₂g-* (LIV 484) en zijn verwant met **vloeken**.

De betekenis van het Latijnse woord verschoof in het christelijk Latijn naar 'door God gezonden straffen, ziekten e.d.'. Vooral in de middeleeuwen werd in rampen en epidemieën Gods straffende hand gezien, met name in de pest. Na de middeleeuwen verzakte de betekenis grotendeels tot 'iets onaangenaams'. Hiermee komen we dicht bij de betekenis van de stoot die de aartsvader reeg in het gevecht met de engel.

Rook vv

Hij ziet JHWH niet meer. Toen Mozes de Tabernakel had opgericht, gebeurde het volgende: *Toen bedekte de wolk de Tent der samenkomst, en de Heerlijkheid van JHWH vervulde de Tabernakel. En Mozes kon de Tent der samenkomst [LXX: Tent der getuigenis] niet binnengaan, want de wolk rustte daarop, en de heerlijkheid van JHWH vervulde de Tabernakel* (Ex 40:34-35). Hier, in 15:8, wordt de naos in de hemel met symbolische rook vervuld, maar de Griekse tekst laat uitkomen dat die ‘rook’ **Gods heerlijkheid en kracht vertegenwoordigt**. En ook in deze situatie wordt verklaard dat niemand de naos kon binnengaan. Eerst moeten de schalen van zijn toorn ten volle zijn uitgegoten. Wanneer Mozes de Tent der samenkomst binnenging, verscheen hij in de tegenwoordigheid van God en bemiddelde hij ten behoeve van het volk (Ex 33:7-11). Daarom is de betekenis hier klaarblijkelijk dat de tijd om tot berouw te komen voorbij is.

Stralend en zuiver

als de Mensenzoon.

// parallel aan de Tempelliturgie, zang, enz. De gouden offerschalen functioneren in de Hemelse liturgie.

De grote stem

De *grate stem* is, zoals uit 15,8 blijkt, de stem van God (vgl. 6, 6). Al is het e'en der levende wezens, die de schalen aan de engelen overhandigt (15, 7), toch is God de eigenlijke bewerker van de straffen. De schalen van Gods gramschap moeten uitgegoten worden *op de aarde*. Dit heeft eigenlijk alleen betrekking op de eerste schaal; het zijn de mensen, die bestraft worden door de natuurrampen, en daarom wordt hier alleen de aarde genoemd. De eerste vier schalen, 16, 2-9.

Er is een overeenkomst tussen het visioen der bazuinen en dat der schalen. Dit blijkt vooral bij de eerste 4 plagen. In beide gevallen worden de aarde, de zee, de rivieren en waterbronnen en de hemellichamen getroffen. Wel is het effect grotendeels verschillend, en bij de schalen wordt ook niet gezegd, dat telkens slechts een derde deel getroffen wordt. Men krijgt de indruk, dat de plagen der schalen een erger en universeel karakter hebben. Van de andere kant blijkt echter hoe langer hoe meer, dat wij op *historisch* terrein komen. In 16 v. 2 en la wordt het Beest met zijn aanhangers vermeld; in v. 6 vinden wij een allusie op de vervolgingstijd. De zevende schaal brengt niet het einde der wereld, zoals de zevende bazuin, maar er is enkel sprake van de ondergang van Babylon (Rome).

5 Hierna zag ik de hemelse tempel, de verbondstent, opengaan. 6 De zeven engelen met de zeven plagen kwamen naar buiten, in **stralende** kleren van **zuiver** linnen en met een gouden band om hun borst. 7 Toen gaf **een van de vier wezens** aan alle zeven engelen een gouden offerschaal, vol met de woede van de God die leeft tot in eeuwigheid. 8 Gods majesteit en kracht vulden de tempel met **rook**. Niemand kon de tempel binnengaan voordat aan de zeven plagen van de zeven engelen een einde was gekomen.

Ps. 86,8-9

De volkeren, de zeeën, die niet in de pas lopen, die zullen uiteindelijk buigen.

8 Geen god is u gelijk, Heer, uw daden zijn zonder weerga. 9 Alle volken, door u gemaakt, komen en buigen zich, Heer, voor en prijzen uw naam.

10 U bent groot, u doet wonderen, u alleen bent God.

Wij mogen dus aannemen, dat de rampen van de 7 schalen op de eerste plaats een voorbereiding vormen van het strafgericht over Rome. Daar Rome een der uitingen is van het Beest 1, dat door alle tijden heen de Kerk bestrijdt, krijgen de rampen v een typisch karakter. — Even-min als de visioenen van de eerste 4 bazuinen, moeten de eerste 4 schalen in letterlijke zin genomen worden. De kosmische vcrschijnselen zijn voorstellingen van de verschrikkingen, die over de aanhangers van het Beest zullen komen; in de levenloze natuur wordt de mens getroffen.

VERVOLG..De eerste schaal *words uitgegoten op de aarde*. Dit treft de mensen direct; want *er komen over hen kwade en boosaardige zweren*. Dit herinnert aan de zesde Egyptische plaag, waar sprake is van builen, die in etterende- wonden openbreken (Ex. 9,9 v.); klaarblijkelijk wordt de builenpest bedoeld. In Deut. 28, 35 worden de Israëlieten met dezelfde ziekte bedreigd, wanneer zij niet aan God gehoorzamen. Hier treft deze plaag alleen degenen, die *het merkteken dragen van het Beest* (vgl. 13, 16; 14, 9) en *het aanbidden* (vgl. 13, 4.12.15; 14..11). Bedoeld worden op de eerste plaats allen, die de keizercultus beoefenen, maar verder ook alien, die buigen voor de goddeloze machten, welke na Rome zullen optreden. — Bij de eerste bazuin werd eveneens de aarde getroffen, maar was het effect minder gepreciseerd. e tweede schaal *wordt uitgegoten op de zee, en zij wordt bloed*. Dit komt overeen met de tweede bazuin en herinnert aan de eerste Egyptische plaag (Ex. 7, 1-21). Het is bloed *als van een dode*, wat het lugubere van de plaag verhoogt. *Alle levende wezens van de zee komen om*. Van de *schepen* (vgl. 8, 8) wordt geen melding gemaakt.

Zuiver en stralend

Deze woorden wijzen opnieuw naar de gerechte, eerlijke, authentieke oordelen en de ondubbelzinnige, zuivere, zonder bijbedoelingen besluiten van JHWH..

Die engelen zijn van de soort van dé Christus zoals Hij in de eerste hoofdstukken is beschreven.

Fiolen

De offerschalen (niet onmiddellijk de beste vertaling?), *fiolen* schalen of flessen . **fiol** zn. ‘sierlijk flesje’ Mnl. *fiole* ‘fles met lange hals’ [1240; Bern.], *fielkijs* (verkleinwoord mv.) ‘flesjes’ [1450; MNW]; vnnl. *virole* [ca. 1600; WNT], *fiol* [1654; WNT]. Via Oudfrans *firole* [ca. 1180; Rey] ontleend aan middeleeuws Latijn *fiola* ‘flesje’, dat teruggaat op klassiek Latijn *phiala* ‘drinkschaal’, dat is ontleend aan Grieks *φιάλη* (ook ‘ketel, urn’), dat als Myceens *pi-a₂-ra* bij een ideogram van een drinkschaal is gevonden. De

verdere herkomst is onbekend. *Fiol* is een verouderd woord, dat vooral nog bekend is van de bijbelse uitdrukking *fiolen van toorn* (*over iemand uitstorten*) ‘heftig tegen iemand uitvaren’ (Statenvertaling, Openbaringen 15:7 en 16:1).

Zie voor **toorn**: Openbaringen 16.

Glazen zee

Zij steunen op wat Paulus noemde het bad van het water in het woord (Ef 5:26). In het commentaar op 4:5-6a is al verwezen naar de goddelijke voorziening die de hemelse en de aardse koninklijke priesterschap gemeenschappelijk hebben: het *reinigende bad van het water in het woord*. In het wasbekken in het voorhof van de Tabernakel en later in de **zee van Salomo**'s tempel, moesten de priesters zich baden (Ex 30:17-21). Omdat het bekken (de zee) zich in het voorhof bevond, buiten het heiligdom, wees ze op een aardse situatie. De nieuwe schepping voortgebracht; d.i. van boven geboren in water en geest (Joh 3:3, 5) >> Dat de zee hier ook gezien wordt als **vermengd met vuur**, zou kunnen wijzen op het feit dat de plagen krachtige boodschappen van oordeel vertegenwoordigen. -- Uit de beschrijving van hen die op de zee staan blijkt dat zij in een proces van overwinning verkeren [het tegenwoordig deelwoord van overwinnen in de duratieve vorm; in het heden voortdurend]. Daarbij wordt 3x het Griekse εκ vermeld, d.i.: zij zijn **in (door en met)** een situatie van bevrijding uit het machtsbereik van de genoemde vijanden: het Beest, zijn Beeld en het getal van zijn naam. Maar zij moeten ermee voortgaan zich tegen die vijandelijke invloeden te verzetten. -- Zij zijn de derde groep in de Openbaring die met harpbegeleiding zingen. Eerst de 24 oudsten die in een nieuw lied de waardigheid van het Lam bezingen (5:8-10). Vervolgens de engelen die eveneens een nieuw lied zingen, maar dat door de 144000 moet worden geleerd ter verkondiging op aarde (14:2-3, 6vv). En hier zingt die groep zelf, naar het voorbeeld van de Levieten die in de oudheid binnen Gods tempelregeling op harpen speelden om lof te brengen aan God: David en de hoofden van de tempeldienst kozen uit de families Asaf, Heman en Jedutun mannen om Gods grote daden te bezingen onder begeleiding van lieren, harpen en bekkens...Tijdens de tempeldiensten zongen zij onder leiding van hun vader, begeleid door bekkens, harpen en lieren (1 Kr 25:1, 6, GNB). Dit laat nogmaals uitkomen dat de zangers tegenbeeldige Levieten zijn, die in het aardse deel van de naos, het tempelheiligdom, dienen tot verheerlijking van God (7:15, 10). -- Dat zij zich op het Woord moeten blijven verlaten, blijkt uit het feit dat zij in dit geval niet een geheel nieuw lied zingen, maar het lied van Mozes en ook het lied van het Lam. Blijkbaar wordt verwezen naar Dt 32, het hoofdstuk waarin Mozes onder inspiratie bekendmaakt hoe het Israël door de eeuwen heen zou vergaan: Toen sprak Mozes ten aanhoren van de gehele gemeente van Israël de woorden van dit lied ten einde toe...Want ik zal de naam van JHWH bekendmaken; schrijf grootheid toe aan onze God. de Rots, wiens werk volkomen is, omdat al zijn wegen gerechtigheid zijn; een God van trouw, zonder onrecht, rechtvaardig en recht is Hij... Als Ik mijn bliksemend zwaard wet, en mijn hand grijpt naar het gericht, dan zal Ik wraak oefenen aan mijn tegenstanders, en vergelding brengen over wie Mij haten... Jubelt, gij natiën, om zijn volk, want Hij wreekt het bloed van zijn knechten, Hij oefent wraak aan zijn tegenstanders en verzoent zijn land, zijn volk (Dt 31:19-22, 28-30; 32:3-4, 41-43). Evenals Mozes ‘zong’ Jezus, het Lam, in het openbaar Gods lof en sprak hij profetisch over de grote daden die zijn Vader in de eindtijd zou verwezenlijken (Mt 24 en 25). En zoals Mozes in zijn lied profetisch de geschiedenis van zijn volk samenvat, zien we in de evangeliën, met name in het boek Mattheüs, dat Jezus in de door hem gesproken parabels zowel terugkijkt als vooruitziend naar de wederwaardigheden van Israël. Overigens klinken in het lied van hen die bezig zijn te overwinnen echo's door uit diverse passages van het OT. Vergelijk o.a.: Ps 104:24; 145:17; 86:9-10; Jer 10:7, 10; 16:19; Jes 2:2. -- Opvallend is hoe het Lied gericht is op God: uw werken, uw wegen, uw naam, uw aangezicht, uw rechtvaardige handelingen, etc. De ‘zangers’ bezitten de geest van ware aanbidding, gericht op God en niet op zichzelf. Dit is blijkbaar één van de schitterende kenmerken van een wedergeboren persoonlijkheid. Hetzelfde geldt voor de 24 oudsten die ook alle eer en heerlijkheid aan God toeschrijven (4:9-11; 5:13-14; 7:11-12).